7/14039

T.C
SANAYİ VE TİCARET BAKANLIĞI
Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği

SAYI : B 14 0 BHİ 0 00 00 02-368
KONU : Yazılı Soru Önergesi

01 -06- 2006

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

İLGİ: 15.05.2006 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/14039-20934/52761 sayılı yazınız.

Konya Milletvekili Atilla KART'ın, "Ereğli, Ilgın ve Bor Şeker Fabrikalarının özelleştirme kapsamına alınmasına" ilişkin olarak tarafımdan cevaplandırılmasını istediği (7/14039) esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin cevaplarımız ekte takdim edilmiştir.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Ali COŞKUN
Sanayi ve Ticaret Bakanı

Ek: 2 sayfa önerge cevabı

Gereği :
T.B.M.M. Başkanlığına

Bilgi :
Başbakanlığa

7/14039

KONYA MİLLETVEKİLİ SAYIN ATİLLA KART'IN
YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAPLARIMIZ

CEVAP 1-) Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş. 20 Aralık 2000 tarihi itibariyle 25 Şeker Fabrikası, Bağlı Ortaklığı statüsünde bulunan Adapazarı ve Kütahya şeker fabrikaları, iştirakleri ve tüm varlıklarıyla birlikte özelleştirme kapsamına alınmıştır. Türkşeker'in özelleştirilmesine ilişkin yol haritası, Özelleştirme Yüksek Kurulu'nun 27 Haziran 2003 tarih, 2003/40 sayılı ve 31 Ocak 2005 tarih, 2005/17 sayılı kararları ile belirlenmiştir.

Alınan ÖYK kararları gereğince; Türkşeker'in Bağlı Ortaklığı statüsünde bulunan Kütahya Şeker Fabrikası A.Ş., Adapazarı Şeker Fabrikası A.Ş. ile iştiraklerindeki Türkşeker hisseleri Özelleştirme İdaresi Başkanlığı (ÖİB)'na devredilerek satış işlemleri tamamlanmıştır. 01/12/2005 tarih, 2005/130 sayılı ÖYK kararı ile Bor, Ereğli ve Ilgın Şeker Fabrikaları Özelleştirme programına alınmış, 06/12/2005 tarihinde Sümer Holding'e devredilmiştir.

Özelleştirme kapsamında bulunan ve özelleştirmeye hazırlık işlemine tabi tutulan Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş.'nin özelleştirilmesine ilişkin ÖYK'nın 2005/17 sayılı ikinci yol haritasında "ÖYK'nın 2003/40 sayılı Kararı gereğince İdare ile Danışman Firma arasında imzalanan Danışmanlık Hizmet Sözleşmesi gereği oluşturulacak stratejiler çerçevesinde TÜRKŞEKER'in muhtelif yapılanmalar sağlayarak programa alınması ve özelleştirilmelerini teminen Türkşeker'in özelleştirmeye hazırlık süresinin 31/12/2006 tarihine kadar uzatılmasına karar verilmiştir." hükmü yer almaktadır. Bu karar çerçevesinde, ÖİB tarafından ihtiyaç duyulan danışmanlık hizmeti 3 firmadan oluşan konsorsiyuma ihale edilmiştir.

Ülkemizde şeker sektörü 14/04/2001 tarihine kadar; 1956 yılında yürürlüğe giren 6747 sayılı Şeker Kanunu ile düzenlenmekte iken, 1996-2000 yıllarını kapsayan VII inci Beş Yıllık Kalkınma Planının tarımsal politikalar ile ilgili yapısal değişim projesi kapsamında, güncelleştirilmesi öngörülen kanuni düzenlemeler arasında yer almıştır. Avrupa Birliği Helsinki Zirvesi sonrasında kazanılan aday ülke statüsü yanında Dünya Ticaret Örgütü çerçevesindeki taahhüt ve gelişmeler de şeker rejiminin yeniden düzenlenmesini gerekli kılmıştır. Bu çerçevede Şeker Kanunu tasarısı çalışmaları 1996 yılında başlatılmıştır.

19/04/2001 tarihinde yürürlüğe giren Şeker Kanunu ile şeker sektöründe rekabetçi ve liberal bir piyasa düzeni amaçlanmış ve sektörün orta vadede kamu ağırlıklı yapıdan özel sektör ağırlıklı bir yapıya geçmesi göz önüne alınarak, piyasanın düzenlenmesinde kamu kaynakları kullanımına son verilmesi amaçlanmıştır. Ülkemiz şeker sektörü, o tarihlerden bu güne süregelen politikalar çerçevesinde yönlendirilmektedir.

Şeker üretiminde temel politika; yurtiçi şeker ihtiyacının yerli üretim ile karşılanmasıdır. Halen sektörde 33 adet şeker fabrikası bulunmakta olup, halihazırda bunlardan 22 adedi Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş. bünyesinde bulunmakta ve şeker üreten tüm şirketler 4634 sayılı Şeker Kanunu kapsamında yer almaktadır.

Bilindiği üzere, dünyada şeker piyasasına hakim, pazarın yüzde 75'ini elinde bulunduran kamış şekeridir. Ancak şeker sektörünün, yarattığı yüksek katma değer, tarım ve endüstri kesiminde sağladığı yüksek istihdam düzeyi nedenleriyle pancar şekeri üretiminin sürdürülebilirliği, gelişmiş ülkelerde bile düzenleme altına alınmaktadır. Bu düzenlemeler; pancar üreticileri ve işleyicilerinin menfaatlerini buluşturan, rekabet gücünü artırıcı yapısal anlamda düzenleyici nitelik arz etmektedir.

Yarım milyona yakın pancar üreticisinin bulunduğu ülkemizde, sektörün sürdürülebilirliği; ancak en düşük maliyetle, maksimum verimlilik şartlarına bağlı olduğu bir gerçektir. Bu gerçekle ülkemiz menfaatleri doğrultusunda sınırlı ülke kaynaklarının etkin dağılımı ve bunların en verimli bir şekilde kullanımı, küresel rekabet gücünün artırılması daha da önem kazanmıştır.

Bugün ülkemizde varolan ekonomik sistem, piyasa ekonomisidir. Piyasa ekonomisi ise; ekonominin merkezi bir karar biriminin yönlendirmesine bırakılmayıp, piyasa dinamiklerine dayalı olarak yönlendirildiği bir düzendir. Buna göre; ekonomik birimlerin yönlendirilmesi ve koordinasyonu, arz ve talep miktarının belirlenmesi, malların fiyatlarının oluşumu, fiyat, miktar, kalite ve diğer şartlara ilişkin temel fonksiyonlar piyasalar tarafından belirlenmekte olup, işlerliğin sağlanması ve korunması ancak sağlıklı rekabet koşullarına bağlıdır. Rekabetin korunması, ülkemiz kaynaklarının talebe yönelik dağılımı ve artan ekonomik verimlilik ile birlikte tüm ülkenin genel refahına olumlu katkılar sağlayacaktır.

Özelleştirmelerde asıl amaç ekonomik etkinliğin artırılması olduğundan, rekabet ve özelleştirme politikası birbiri ile yakından ilgilidir. Bu nedenle özelleştirme işlemlerinde, satış öncesi ve sonrası, ilgili mevzuat hükümleri gereğince sektörde; ürün pazarının yapısı, faaliyet gösteren tüm şirketlerin ve diğer kesimlerin etkileşimleri ve rekabete ilişkin gerekli diğer incelenme ve denetimler Rekabet Kurumu tarafından yapılmaktadır. Bu incelemeler sonucunda Rekabet Hukuku bağlamında herhangi bir sakınca bulunmaması halinde Rekabet Kurumunun nihai kararından sonra özelleştirme işlemleri tamamlanmaktadır.

Özelleştirme programına alınarak bugüne kadar özelleştirme işlemleri tamamlanan Adapazarı Şeker Fabrikası A.Ş. S.S.Adapazarı Pancar Ekicileri Kooperatifi'ne, Kütahya Şeker Fabrikası A.Ş. ise Torunlar Gıda Sanayi Tic. A.Ş.'ye bedeli karşılığında, ilgili tüm mevzuat hükümleri yerine getirilmek suretiyle devredilmiştir. Halen özelleştirme programında bulunan ve ihale aşamasında olan; Bor, Ereğli ve Ilgın Şeker Fabrikalarının satış işlemlerinde de aynı mevzuat hükümlerinin uygulanacak olması, tekelleşme ve haksız rekabet endişelerinin yersiz olduğunu göstermektedir.

Türkşeker bünyesinde bulunan 22 adet şeker fabrikasının tamamı faaliyette olup, 2005/2006 kampanyasını 2006 Ocak ayında başarıyla tamamlamışlardır. 2006 Eylül ayında başlayacak olan 2006/2007 kampanya dönemi için ise tüm hazırlıklar sürdürülmekte, atıl şeker fabrikası bulunmamaktadır.

Diğer taraftan, ÖYK'nın 2003/35 ve 2003/40 sayılı kararları ile; Türkşeker'in mali ve hukuki yönden özelleştirmeye hazırlık çalışmaları kapsamında faaliyeti ve kullanımı ile doğrudan ilgisi olmayan, işletme dışı atıl durumdaki varlıklarının ve şeker üretimiyle ilgisi olmayan birimlerin Türkşeker tarafından satılması kararlaştırılmıştır. Söz konusu varlıklar, ÖYK kararları ve 233 sayılı KHK hükümleri doğrultusunda karlılık ve verimlilik ilkeleri gözetilerek Türkşeker Yönetim Kurulunca alınan kararlar ve düzenlenen ihalelerle 2003 yılından bu yana satışa sunulmaktadır. Varlıkların rayiç değerleri, görevlendirilen Komisyonlar veya mahkemeler marifetiyle tespit ettirilmekte ve rayiç değerlerinden düşük fiyatla satılmaması hususuna özen gösterilmektedir.

Sonuç olarak; 2,5 milyonun üzerinde insanımızın geçim kaynağı olan pancar tarımı ve şeker üretimi Ülke tarımı ve ekonomisine sağladığı katkıları yönünden stratejik öneme sahiptir. Diğer taraftan ucuz kamış şekeri nedeniyle dünya fiyatlarıyla rekabet şansımızın bulunmaması pancar ve şeker üretiminin iç talep düzeyinde tutulmasını gerektirmektedir. Bu nedenlerle en önemli husus; şekerin özel veya kamu tarafından üretilmesi değil, "**pancar üreticilerimizin korunması**" ve "**şeker üretiminde sürdürülebilirlik**" tir. Bu ilke, uygulanan politikaların da temel felsefesini oluşturmaktadır. Bu da soru önergesinde "bugün gelinen aşamada hükümetin şeker politikasında üreticinin hak ve yararının korunmadığı"na yönelik iddiaları doğrulamadığını göstermektedir. Pancar ve şeker üretiminin sürdürülebilirliğine yönelik uygulanan politikalar; üretici-sanayici-tüketici haklarının korunması açısından önem taşımaktadır.

CEVAP 2-) Şeker Kurumu tarafından bugüne kadar; kota temin etmeksizin yurt içine doğrudan ya da dolaylı şeker satışı (kota dışı satış) ve yurt dışına ihracı zorunlu olan C şekerinin yurt içine satılması nedenleri ile 48 adet ceza işlemi ile ilgili olarak toplam 166.385.284 YTL tutarında idari para cezası verilmiştir.

5326 sayılı Kabahatler Kanunu ve ilgili mevzuat uyarınca, ancak kesinleşen idari para cezalarının tahsilatı mümkün olabilmektedir. İtiraz konusu edilerek yargıya intikal eden ve yargı süreci devam eden cezalar ile ilgili olarak tahsilat işlemi yapılamamaktadır.Kesinleşen para cezaları, ilgili vergi dairesi tarafından tahsil edilmektedir.

Tahsilatı gerçekleşen idari para cezası tutarı 12.131.564 YTL dır.

Görüldüğü üzere, Bakanlığımızın veya Şeker Kurumu'nun acz içine düşmesi veya yetersiz kalması gibi bir durum söz konusu değildir.